

TÄNA LEHES:

Juhtkiri lk 2
Vallapäevad lk 2—3
Abi joogivee saamiseks lk 4
Kaunimad kodud lk 5
Muuseumipäev lk 6
Lasteaiast lk 7
Õie Jaansoo — noor inimene lk 8—9
Tõhelalaste kuulsusrikas reis lk 10
Kastna külapäev lk 12
Kolm võistlust ja kolm võitu lk 14
Juubilarid lk 16

Lisaks kahele seltsingule on Kastnas hoo sisse saanud ka külaselts. Just seltsi eestvedamisel on peetud juba kaks ühist jaanipäeva, ühine jõuluõhtu, kirikuteenistusi ja arvukalt talguid.

Õige pea avaneb ka oma kodulehekülg aadressiga www.kastnaselts.ee. Külaseltsi suurim eesmärk on rajada külaseltsile ruumid. Esialgsete plaanide kohaselt on plaanis PRIA le esitada taotlus endise kirikumõisa hoone renoveerimiseks külakeskuse tarbeks. Kastnalaste

põhiline mure ongi selles, et pole kooskäimise kohta.

Külaseltsi korraldatud esimene külapäev toimus osaliselt endises koolimaja hoones ja vaieldamatult suure töö oli külarahvas ära teinud hoone koristamisel, kuid siiski on maja väga nigelas olukorras ja kooskäimise kohaks ei sobi.

Külapäeval peeti koolimajas ka sümbolne ajaloo tund. Külla oli tulnud endine koolijuhataja Eldi Taidla.

Tõstamaa Tuuled

TÕSTAMAA KESKKOOLI

2008/2009 õppeaasta

AVAAKTUS

toimub

1. septembril kell 9

Tõstamaa

rahvamajas

**järgneb rongkäik
läbi alevi kooli.**

JUHTKIRI

□ Käisin minagi Kastnas külapäeval ja pean ausalt tunnistama, et sattusin kiriku juurde esmakordselt. Küllap ei oleks sinna kunagi asja olnudki, sest mulle on alati tundunud, et kadastik ja tammed — see ongi Kastna. Aga väljast tulijana ja täiesti võõrana selline arvamus on tekkinud.

Ei teadnud ka koolimajast ja kirikumõisast midagi ja mis salata, olin ikka täitsa tummaks löödud. Koolimaja, mille ainukesed püsielanikud olid pääsukesed, nägi välja ülimalt nukker. Mul oli ka raske uskuda, et sellises lagunenud hoones üritusi tehakse. Nüüd siis nägin oma silmaga. No päris karm kogemus.

Kastna läks tühjaks seitsmekümnendatel, paljud siirdusid Vana-Pärnusse elama, majad müüdi suvilateks. Praegu on Kastna külas 59 talu ja ainult üheteistkümnes elatakse aastaringselt. Ajad olid teised, väärtused ja vajadused samuti.

Kui lihtne on kõike käest lasta, eelkõige inimesed ja struktuurid ning märkamalt võtab võimust võsa. Jäävad vaid mälestused, pisarates vanainimesed pehkinud kooli pinkidel, meenutades kõige ilusamaid aegu oma elust, mis jäänud nende seinte vahele.

Hästi kaduviku tunni tuli peale. Juba mõnekümne aasta pärast ei ole enam meenutajaid ja kes teab kaua majagi vastu paneb üksiku pääsuperega. Ometi olid siinkandis kunagi kõige vingemad peod ja küla oli rahvast tulvil.

Miks nii juhtub...

Ülle Tamm, toimetaja

Vallapäevad möödusid ed

Ehitajate tee kõnniti pidulikult avatuks.

8.-10. augustini toimusid XII vallapäevad. Osalejate arv, mis tänavu oli kõigi ürituste peale kokku hinnanguliselt võrdne vallaelanike arvuga, näitas, et vallapäevad on jätkuvalt oodatud traditsioon nii tõstamaalastele kui nendele, keda elu on viinud siit kaugemale

Kui vallapäevi kavandades muretsesime, et oleme võib-olla liialt takerdunud traditsioonilistesse üritustesse ja vähe on uut, siis osalejate arv, tagasiside ja ürituste õhkkond näitasid, et ehk võivadki vallapäevad olla tänases kiirelt muutuv maailmas midagi traditsioonilist.

Vallapäevade lipp heisati tänavu Tõstamaa mõisas. Õeldi avasõnad, tutvustati programmi, mängis Tõstamaa

puhkpilliorkester ja tantsisid Ene Jurjevi tantsutüdrukud.

Järgnes renoveeritud Ehitajate tee avamine. Tänu sõnad kuulusid tee-ehitusega enim vaeva näinutele, puhkpillimuusika saatel jalutades sai ise proovida, kas uus on vanast kruusateest etem. Autotee kõrval olev kergliiklustee on sobiv rulluisu- ja rulatamise harrastamiseks ja selleks kutsusime huvilisi rulluisusõidule. Osalema tuli seitse julget, kellest kõige tublim oli Hanna-Mary Alpeus. Et ala on populaarsust kogumas, näitas päris mitme ütlus, et nemadki on käinud juba proovimas.

Vallapäevade avamõllul esinesid Tõstamaa oma ansamblid Kelluke, T69 ja REM. Korraldaja Andres Tõlp koos meeskonnaga oli organiseerinud laululavale kattetelgi ja korraliku võimenduse-valgustuse. Andres kiitis publikut, kes hoidis kõrgel muusi-

kute motivatsiooni andmaks endast parim. Müüdi 250 piletit ja publikut oleks võinud rohkemgi olla, aga ilmselt ei osatud nii tasemel üritust oodata.

Teine päev algas traditsioonilise turuhommikuga. Rõõmustas, et üha rohkem on väljas omavalmistatud ja kohalikke müüjaid.

Ehk võivadki vallapäevad olla tänases kiirelt muutuv maailmas midagi traditsioonilist.

Õnnela ja Karin kutsusid lapsi rahvamaja juurde mängima. Tõstamaa juurtega Valdo Kanguri firmalt oli päästeameti hoovile tellitud roni-

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm tel 505 5340 Küljendaja Pille Paalam,
Internet: www.tostamaa.ee
Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Seliste Jaani pood,
Pootsi pood, Tõhela pood, Tõstamaa bensiinijaam.
Trükkikoda Hansaprint
Tiraaž: 600 tk

lukalt

missein, kus sai oma julguse ja osavuse proovile panna ja hiljem selles võisteldagi.

Rahvamajas avati Eesti Põllumajandusmuuseumi näitus, Vaike Hangu koostatud „Tõhela aeg ja inimesed“. Eesti külaelu ajalugu kajastav näitus avati kevadel Eesti Vabariigi 90. aastapäeva ürituste raames Tartus, vallapäevadeks tõime selle kohapeale vaadata. Suures saalis oli avatud Pille Martsoni lapitekinäitus, kus oli palju uudistamist näputööhuvilistel.

Jalgrattasõprade hulgas on oodatud üritus jalgrattaorienteerumine Tõstamaa ümbruses, mille korraldajaks Lembi Nõmm.

Teaduskeskuse AHHA külastäik Tõstamaale pani muidu meelelahutuslike ürituste reas mõtlema maailma ja siin kehtivate seaduspärastuste üle. Tore, et huvilisi oli rohkelt.

Vallapäevi kavandades kutsusime oma üritusi välja pakkuma ka külaseltse. Haakusid Tõhela, Seliste ja Kavaru. Tõhela külaselts korraldas bussireise renoveeritud kuuekümnendate aastate „puubussiga“, mis mäletajates kutsus esile nostalgiat ja pani võrdlema tänaste bussidega. Seliste pakkus vaadata näitemängu ja uut kujuseina kirikus. Kavaru kutsus külakeskus-paadisadamasse laulma ja kalasuppi sööma.

Laupäeva õhtupoolikul meelitas Jassi Zahharov traditsioonilisele kirikukontserdile kohale üle 300 inimese. Seejärel kutsus Tõstamaa muuseum esotsas Liina Kääriga näitemänguüritusele Levaroti mäele.

Teise õhtu peaesineja Väikeste Lõõtspillide Ühing tõi meeleolukale peole kokku üle 600 inimese. Mõned kurtisid ainult, et ühtegi lõõtspilli polnud.

Pähapäeval oli kirikus traditsiooniline vallapäevade jumalateenistus ja kuldleer.

Vallapäevade lõpetamine toimus keskalevis, kus esine-

sid Tõstamaa isetegevuslased ja silmailu pakkus ka juba traditsiooniliselt Maie Läti lilleseadekool oma Sutiranna suvelaagris valminud töödega.

Kel jõudu-jaksu veel üle jäi, neile esitasid Eesti heliloojate koorilauluparemikku noorte naiste koor Miina ja Eesti Kaitseväge segakoor.

Päris lõpuüritus toimus Merelaiu puhkekülas, kus sai ennast merel tuulutada nii paadi kui süstaga sõites, rannavolleturniiril mängida või sellele kaasa elada ja perenaise valmistatud maitsvat vallapäevade lõpusuppi süüa.

Traditsiooniliselt oli ka seekord vallapäevadel väga meeldiv ja sõbralik õhkkond ja selle eest tänusõnad kõigile osalejatele. Eriline tänu kuulub ürituste korraldajatele. Ja kõige suurem tänu vallapäevade kordaminekuks kõige suurema töö teinud Õnnelale.

Turu hommikul käis vilgas äritegevus.

Ronimissein osutus üllatavalt populaarseks atraktsiooniks.

Ei peeta ühtegi pidu ilma "Vokiratata".

Sellised olid Tõstamaa XII vallapäevad. Avasime kodulohel foorumi vallapäevade kohta arvamuse avaldamiseks ja valdavalt olid hinnangud positiivsed. Kui keegi tunneb, et mõni omanäoline üritus oleks

veel võinud olla, on ta teretulnud seda järgmisel aastal korraldama.

Kohtumiseni järgmisel aastal XIII vallapäevadel!

Toomas Rõhu

DETAILPLANEERINGUD

□ Tõstamaa vallavalitsus võttis 19.08.2008.aastal korraldusega nr. 515 vastu Kastna külas asuva Taltsi-Oja kinnistu detailplaneeringu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on olemasoleva kinnistu neljaks jagamine, ehitusõiguse ja hoonestuse tüübi määramine ning maakasutuse sihtotstarbe muutmine. Taltsi-Oja kinnistu suurus on 8,74 hektarit. Taltsi-Oja kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 1.09.2008–15.09.2008.aastal Tõstamaa vallamajas tööpäevadel kell 8–13 ja 14–16.

□ Tõstamaa vallavalitsus võttis 5.08.2008.aastal korraldusega nr. 500 vastu Ermistu külas asuva Puusepa kinnistu detailplaneeringu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on olemasoleva kinnistu kolmeks jagamine, ehitusõiguse ja hoonestuse tüübi määramine ning maakasutuse sihtotstarbe muutmine. Puusepa kinnistu suurus on 8,8 hektarit. Puusepa kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 18.08.2008–1.09.2008.aastal Tõstamaa vallamajas tööpäevadel kell 8–13 ja 14–16.

EELTEADE

**11. oktoobril
2008
Tõstamaa
kooli
kokkutulek
ja
Tõstamaa
hariduselu
320.**

Abi kvaliteetse joogivee saamiseks

Regionaalministri poolt allkirjastati kevadel uus nelja aasta pikkune regionaalarengu programm, mille eesmärk on hajaasustusega piirkondades majapidamistele joogivee kättesaadavuse tagamine või parandamine.

Pärnumaal kuulutas maavanem programmi avatuks 11. augustil. Taotluste vastuvõtt kestab sel aastal kuni 15. septembrini.

Taotlusvorm ja programm-dokument, kus on täpsemalt kirjas, mida ja kuidas toetatakse, on huvilistele kättesaadavad valla kodulehel www.tostamaa.ee ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel www.eas.ee (sealt tuleb valida Avalikule ja Mittetulundussektorile).

Dokumendid paberil lugemiseks on kättesaadavad vallamajas. Taotlejal on vajalik esmalt nende dokumentidega põhjalikult tutvuda ja siis otsustada, kas tema kavandatav tegevus vastab programmi kriteeriumitele või mitte.

Allpool mõned vastused seni programmi kohta enim küsitud küsimustele.

Mis on hajaasustusega piirkond?

Tõstamaal ei ole hajaasustusega piirkond Tõstamaa alevik, muu kompaktsed hoonestusega ala, kus püsivalt elab üle 50 inimese ja samuti piirkond, kus on toimiv ühisveevärk või mis on valla poolt määratud ühisveevärgiga kaetavaks alaks.

Mida toetatakse?

Abikõlblikud on hoonetevälise joogivee süsteemi rajamisega seotud tegevused:

□ kaevude (puur- ja salvkaevude) ehitamine ning puhastamine;

□ olemasolevatest või uutest kaevudest joogiveetorustiku ehitamine või olemasoleva joogiveetorustiku rekonst-

rueerimine;

□ kaevude varustamine vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikutega, sealhulgas vajalike elektritööde teostamine.

Samuti on lubatud hoonevälise veesüsteemi teostusmöödistamine, vanade puurkaevude tamponeerimine ja vee kvaliteedi analüüs, kui need kaasnevad eelpoolnimetatud põhitegevustega.

Kes saab toetust küsida?

Taotlejaks saab olla füüsiline isik, kes elab Tõstamaa vallas hiljemalt alates 01.01.2008 ja mittetulundusühing või sihtasutus, mille tegevusalaks on elanike või oma liikmete joogiveega varustamine.

Ka MTÜ ja sihtasutus peavad olema registreeritud Tõstamaa valda. Toetust saab taotleda vaid olemasolevatele majapidamistele (hoone ehitisregistris!).

Toetuse avalduse saab teha ka mitme majapidamise peale. See võib anda projektide pingeritta seadmisel plusspunkte, sest ühe projektiga lahendatakse mitme majapidamise veeprobleem.

Kui suur on toetus?

Toetuse suurus ühe majapidamise puhul on kuni 100 000 krooni.

Kolmandiku tööde maksumusest peab kandma taotleja (tööde maksumus kokku siis 150 000 krooni). Taotleja võib ka muidugi omaosalust suurendada. Projekti elluviimise maksimaalne kestvus on 12 kuud.

Sel aastal on Pärnumaal kasutada 2 miljonit krooni programmi raha.

Tõstamaa vallale on eraldatud 138 077 krooni. Sama palju paneb toetusfondi juurde ka vald ise. Kolmanda kolmandiku peab panema toetuse saaja. See tähendab, et sel aastal on Tõstamaa vallas programmi raames kokku võimalik otsustada ca 414 tuhande krooni eest tööde teostamist.

Programm on kinnitatud nelja aasta peale. Loodetavasti jääb see vaatamata säästueelarvele püsima ja vallavalitsusele peaks taotluse esitama ka need, kes soovivad investeringut teha järgnevatel aastatel. Seega saame täpsemalt teada vajaminevate investeringute summa ja saame sellega edaspidi arvestada nii vahendite taotlemisel kui ka eelarve koostamisel.

Kuidas toetust taotleda?

Taotlus tuleb esitada paberikandjal ja allkirjastatuna hiljemalt 15. septembriks Tõstamaa vallavalitsusele aadressiga Sadama tee 2, Tõstamaa, Tõstamaa vald, Pärnumaa 88101. Taotlusvorm on kättesaadav valla kodulehel www.tostamaa.ee

Taotluse kohustuslikud lisadokumendid on:

1. projekti eelarve, oma- ja/või kaasfinantseeringut tõendavad dokumendid (vabavormiline garantiikirj),
2. omavalitsuse kirjalik nõusolek või ehitusluba (võib esitada ka siis, kui on positiivne otsus rahastamise suhtes), puurkaevu rajamisel kehtiv hinnapakkumus (soovitavalt mitu), muude tegevuste puhul hinnakalkulatsioonid või kehtiv hinnapakkumus,
3. mitut kinnistut läbiva veesüsteemi puhul kinnistuoomanike kirjalik nõusolek, et nõustutakse veesüsteemi rajamisega seotud kohustustega (loe täpsemalt programm-dokumendist),
4. vee kvaliteedi analüüsi tulemused (kui projekti eesmärk on kasutusel olevast veesüsteemist saadava joogivee kvaliteedi parandamine või joogiveetorustiku rajamine olemasolevast kaevust).

Infot programmi kohta saab Tõstamaa vallavalitsuses arendusnõunik Kerli Brandtilt ja vallavanem Toomas Rõhult, kes on programmi kontaktisik Tõstamaa vallas.

Tõstamaa vallavalitsus

Kaunimad kodud on selgunud

Heakorrakonkursi komisjon koosseisus Anu Peterson, Kerli Brandt ja Helle Vahemäe sõitis augustis vallas ringi, vaadates nii konkursile esitatud majapidamisi kui hinnates ka teiste majapidamiste heakorda.

Ringsõiduga iga majapidamise õuele ei jõutud ja seetõttu vabandame, kui kellegi kaunis kodu jäi märkamata. Siinkohal üleskutse esitada järgmisel aastal konkursile aktiivsemalt kandidaate.

Komisjon tõdes, et valla üldmulje on aasta-aastalt paranenud. Paljude majapidamiste ümbrused on järjepidevalt paranenud ja märgata on suurt edasiminekut.

Nii mõnegi kodu juures oli komisjon seisukohal, et tehtud töö on tunnustamist väärt, kuid võib-olla on sel aastal veel vara auhinda anda.

Ja nii mõnelgi õuel pere-rahvas tunnistas: "Meil kõik veel pooleli, palju tööd veel teha kuid kõike korraga ju ei jõua.". Kiitust väärivad kõik, kes on oma ümbruse korrahoidmisega vaeva näinud.

Käesoleva aasta valla heakorrakonkursi võitjateks tunnustati:

■ **eramutest** Ana Audova Tänav kinnistu Pootsi külas

■ **ettevõtetest, asutustest** Erika Tambre Tõhela kauplus Männikuste külas

■ **suvilatest** Sirje-Heidi Suur

Sirje-Heidi Suure maitsekas ja kirev lilleaed Ranniku külas.

Kasepõlde kinnistu Ranniku külas

■ **hoonetekompleksidest** OÜ Jalmer Kastna puhkeküla Kastna külas

Tänav kinnistu jäi meelde lihtsa ja looduslähedase ümbrusega. Samas on kogu majapidamine väga omanäoline.

Tõhela pood on läbi teinud suure muutuse paremuse poole. Enne räämas olnud poe ümbrus on nüüd korrastatud ja lillerohe.

Kasepõldel on mõnusalt väike ja armas suvekodu

Kastna puhkeküla hoone-

tekompleks paikneb endistel Kardoni maal. Suurel hooldatud maa-alal on oskuslikult ära kasutatud ja esile toodud kaunis looduslik keskkond.

Ära märgiti:

■ Tõhelast Aare Sutt, Mihk-lipoe; Ene Vahuvee, Raudsepa; Eve Attim, Tolli; Reena Kruusmaa, Mätta ja Tõhela rahvamaja

■ Väratist Meelis Metsamärt, Suti

■ Kastnast Alo Rand, Ranna 41; Tarmo Peterson, Peetri; Peep Raid, Lehtla; Ruth Vene, Taltsi ja Janek Pressi, Pirjumetsa

■ Pootsist Peeter Mäe, Põlde; Aive Leinpuu, Saare-Vahtra; Asta Kivimaa, Lauri; RMK Pootsi jahimajand ja Pootsi külakeskus

■ Köplst August, Märksuu Toa ja Enn Ranna, Maria talu

■ Selistest Heino Rand, Allika; Liivia Telgmaa, Pärdis; Margus Palusalu, Sõstra; Maarika Karotamm, Kärdis II ja Kaie Leova, Jaani pood

■ Pärakülalt Heldur Kuusk, Lepiku ja Katrin Palginõmm, Võhma

■ Kavarust Viive Õis, Too-

minga; Udo Rand, Aadu; Ants Lahe, Tehvandi ja Kavaru sadam

■ Peernist külast Elfi Vool, Tõnisesauna

■ Laolt Mati Roossaar, Pileõue ja AS Saarte Liinid Munalaiu sadam

■ Lõukast Viktor Jaansoo, Kalda ja Paul Karlep Kärneri

Kiitust väärivad kõik, kes on oma ümbruse korrahoidmisega vaeva näinud.

■ Ermistust Eha Kosenkranus, Järveotsa; Kalev Kokk, Rehe ja Aivar Männamäe, Tõutsi

■ Tõstamaa alevikust Enda Väli, Aima Nurm, Ain Pärna, Lehte Tuisk, Heino Tamm, Jaak Jaansoo, Külli Janson, Villem Jaansoo, Helga Randmaa, Marelle Kriisa, Vilja Räbus, korteriühistu Ringi 19 ja Metsa tänava-Varbla mnt piirkond.

Komisjoni nimel

Anu Peterson

Looduse rüpes asuv Kastna puhkeküla.

Omad poisid tegid muusikat

■ Tõstamaa XII vallapäevade raames toimunud avaõhtul esinesid kolm kohalikku ansamblit: Kelluke, T69 ning R.E.M+T2.

Korraldusmeeskond andis endast parima, et üritus oleks külastajatele võimalikult meeldiv ning päev varem pandigi laululavale üles nii telgid kui ka ala valgustus. Koostöö Viljandi heli- ning valgusmeitritega laabus hästi ning õhtuseks kontserdiks sai tehtud kõik, et bändid tunneksid ennast laval hästi.

Kiitus ka publikule, kes küttis muusikute hinged kuumaks.

Avaõhtu peakorraldaja,
Andres Tõlp

112

■ Tõstamaal pandi toime ajavahemikul 01.07.2008 - 05.08.2008 järgmised õiguserikkumised: väärteoprotokollid koostati seitsmel juhul, neist kolm liikluseeskirjade rikkumise eest, kaks alkoholiseaduse rikkumise eest ja kaks kohaliku omavalitsuse korraldumise seaduse rikkumise eest.

■ 12.07.2008 kella 19 ajal varastati Pärnumaal Tõstamaa vallas Tõhela järve äärest kummipaati koos mootoriga.

■ 8.07.2008 kuni 13.07.2008 vahel varastati Pärnumaal Tõstamaa vallas Kastna külas talu maa-alalt omavalmistatud puulõhkuja elektrimootor.

■ 28.07.2008 kuni 30.07.2008 varastati Pärnumaal Tõstamaa vallas Pootsi külas 16 rulli geotekstiili.

Kui Tõstamaale juba muuseum loodud sai, tuleb seal ka muuseumipäeva pidada. Sel aastal ootasime rahvast muuseumipäevale 26.juulil ning nagu ühele muuseumipäevale traditsiooniliselt kohaseks, püüdsime sel korral midagi uutki näidata.

Nimelt kolis keldrikorru-se blackboxist välja Tõstamaa kooli meediaklass ning ruum jäi muuseumi kasutusse. Oma nimele kohaselt on blackbox täiesti mustades värvides ruum: must lagi, mustad seinad, must põrand. Vitriinid ja muu inventar on samuti must. Värvitoonist lähtuvalt on blackbox koht, kus hakkab olema kõik see, mis hingil moel kajastab Tõstamaa valla ja siinsete elanikega seotud sõjaväeajalugu ehk Vabadussõjaga seonduv, I ja II Maailmasõda, ajateenistus Eesti Kaitseväes aastatel 1920-1940 ning Nõukogude armeega seonduv.

Muuseumipäeval avasin blackboxis esimest näitust, kus eksponeeritud siis Eesti Kaitseväe ja Vabadussõjaga seonduv. Näituse koostamisel oli suureks abiks Rene Kask Varbla muuseumist. Loomulikult juhtus avamisel see, mis ikka juhtuma peab – nimelt hakkasid fotod järjest selleks otstarbeks üles riputatud võre-

delt alla potsatama nagu küpsed õunad. Näitus sai kuidagi siiski avatud, aga õhtuks polnud enam ühtegi teibiga pandud fotot kah seinal. Pidin neid järgmistel päevadel niidi-nõelaga uuesti kinnitama hakkama.

Edasi toimusid päeva jooksul erinevad ekskursioonid muuseumites. Pikem tuur Tõstamaa mõisas ja muuseumis ning siis juba huvilistele suur muuseumituur mujale. Läbi sai käidud Seli muuseumitoast ja kirikust, naabervalla Varbla muuseumist, kus peeti parasjagu laata ning Tõhela Koduloopööringult. Sellega seoses tahangi tänada Liinat Selist, Rened Varblast ja Birgitit Tõhela.

Muuseumipäeva lõpetasime jällegi mõisas, kus toimus äärmiselt meeleolukas kontsert ja moeshow kohalike Tõstamaa Tuttide esituses. Priit Pedajas esitas kitarri saatel laule, mis ei jätnud külmaks ühtegi kuulajat ning kandleansambli Sotto Voce esitatud lood kutsusid esile vaimustunud aplausi. Pean tunnistama, et see oli üle hulga aja üks kontsert, mis pakus tõesti elamuse – mis siis, et ise organiseerisin ja samal ajal muid asju sebisin. Ka siis suutsid esinejad muljet avaldada!

Ja tutte tuleb ikka kiita,

sest kes see muu ikka endisest saegset moodi nii hästi välja kannaks kui kohalikud modelid. Moeshow inspiratsiooniks oli korstnasaalis olev näitus ning esitlusele tulidki rõivad, mis mõisa kolmandal korrusel eksponeeritud. Loomulikult mõjutas rõivavalikut asjaolu, et mannekeenid pidid selga ja näitamiseks valima need hilbud, mis selga mahutusid.

Kokkuvõttes läks muuseumipäev korda ning kohalik muuseumirott tänab kõiki üritusel osalenuid, abistajaid ning Hasartmängumaksu Nõukogu, kes seekord kah õla alla pani. Kohtumiseni järgmisel aastal III muuseumipäeval uuesti!

Liina Käär

PS! Tänan siinjuures ka viimase kuu jooksul muuseumile annetanuid: Heino Randa, kes tõi muuseumile hulga väärtuslikke ajakirju ja ajalehti I EV ajast ning II Maailmasõja aegadest; Olavi Tikkane, kes loovutas muuseumi hoolde vana grammofoni; Enno ja Pilvi Kaset, kelle abil suurenes muuseumikogu nii mõnegi põneva asjakese võrra ning Aare Sutti, kes loovutas Ermistust muuseumiruumesse hiigelsuure jääsae (seada ikka oli täitsa tegu keldrikorru-sele tarida).

Viimased pintsli tõmbed

Terve suve on lasteaias toimetanud tublid remondimehed Steno Ehitusest. Praegu antakse veel viimast lihvi, puhastatakse põrandaid, paigaldatakse kraanikausse ja radiaatoreid ning tehakse elektritööd.

Augusti lõpunädalal saavad rühma töötajad juba kolima hakata. Rõõmustamiseks on põhjust nii lastel, lapsevanematel kui ka õpetajatel, sest juba kahe rühma lapsed saavad uuel õppeaastal mängida ja õppida puhastes, valgusküllastes ja rõõmsa värvilahendusega ruumides.

Mõlemas rühmas kergendab õpetaja abi tööd nõudepesumasin, söimerühmas saab õues märjaks saanud riideid kuivatada kuivatuskapis. Tualettide põrandaküte ja seinte soojustus aitavad palju sügisele niiskuse ja rõskuse vastu.

Õuealal on toimunud samuti muudatusi – restaureeriti koledad ja lastele ohtlikud müürid, ehitati aed ja paigutati väravad, mida saab lukku keerata. Kui varem lapsed tihti komistasid äravajunud plaatide servade taha ja löid end päris valusasti ära, siis nüüd saab rühma ja liivakas-

Lasteaia majal on kohe teine jume.

ti juurde mööda hallidest-punastest kividest laotud uhiuut kõnniteed. Ka varjualune on remonditud ja aiakesega piiratud ning vihma korral saab põnnidega ikka värsket õhku hingama tulla.

Loodame, et sügise poole paigutatakse õuele Vivocard Plussi poolt uued kiiged, vedrukiiged ja ronimisvahendid, sest ainult liivakastis jääb mängurõõmu väheseks.

Tore oleks, kui söimerühma laste isad-emad saaksid veel appi tulla mööblit kokku panema, koristama ja asju vedama, siis oleks päris kindel, et 1. septembril võime lapsed

vastu võtta. Meie poolsed tänuõnad kuuluvad kõigile ehitajatele, projekteerijatele, finantseerijatele, järelevalvatele.

Rõõmustavat on veelgi. Keskonnainvesteeringute Keskuse nõukogu otsustas toetada projekti "Tõstamaa ja Soomaa looduse võlude avastamine ja loodusfotode näitus korraldamine" 8035 krooniga. Tänu sellele saame sel sügisel korraldada lasteaialastele ja lapsevanematele tasuta bussireisi Soomaale.

Tõstamaal on palju väga hea käe ja silmaga fotograafe. Üleskutse teile ja kõigile

teistelegi – vaadake üle oma nii digi- kui ka paberil loodusfotod (linnud, loomad, lilled, maastikud jne.) ja toimetage septembrikuu jooksul lasteaeda.

Välja valitakse 20 paremat pilti mida suurendatakse ja raamitakse projekti rahade eest. Kolm parimat fotot saavad auhinna, kõik tööd jäävad aga lasteaeda kaunistavaks püsiekspositsiooniks.

Nautige siis veel viimaseid suvelõpu päevi ja kohtume kõigi toredate väikeste sõpradega septembris!

Aita Lind,
lasteaia juhataja

Lapitehnikas kurg kahjuks päriselus lapsi ei too.

Lapid said tekkideks

□ Tõstamaa rahvamajas toimus seekord juba kolmandat korda lapitekkide(lapitööde) näitus, mille algatajaks oli ja on ka praegu Pille. Minu poolt suur tänu sulle, Pille! Kutsus ta mindki aasta tagasi lapiringi ning olen talle selle eest tänulik.

Tegin küll juba enne lapitööd, aga see kooskõimise- ja õppimistöö on fantastiline. See, mida teised suure innuga teevad, annab vähemalt minule tohutut energiat, inspiratsiooni ning tahtmist ikka veel ja veel edasi teha. Suured tänud Pillele, Heljule, An-

nile, Katrinle, kes on teinud seda aeganõudvat ja küllaltki mahulist õmblemistööd.

Ei saa öelda, et kelle tekk või töö on ilusam. Kõikidel esemetel on oma lugu, millesse tegija on pannud oma hinge.

Sügisest jätkub kindlasti lapiring. Olen kindel, et vallas on palju käsitöötajaid ehk ka neid, keda huvitab nn. "lapindus". Ärge kartke, et te ei oska või ei tee nii hästi. Tulge meie sekka ja te ei kahetse.

Kohtumiseni sügisel. Jälgige reklaami!

Birgit Pere

Ühel päikeselisel augustihommikul käisid Tõstamaa Tuuled Lõukas Kalda Õiel külas. Eks ta oli ikka juubelihõnguline trehvmine. Rüüpasime head kanget kohvi ja Õie veeretis mälestustekera kaugelt Mõisaküla aegadest tänasesse päeva küsija suunavat rada pidi. Kuigi juubeli number on päris kopsakas, on Õie hingelt ikka noor ja ärksa vaimuga.

Õie Jaanson

Mis kandist pärit oled ja kuidas sa siia kanti sattusid?

Minu juured on tegelikult Valgamaal. Minu vanemate elupaik oli Valgemaal Taagepera, nemad käisid Taagepera lossis tööl ja tahtsid väga oma talu. Nii nad korjasid ja korjasid raha ning lõpuks ostsid talukoha Mõisaküla lähedale. See on Läti piiri ääres ja kuna see polnud eriti viljakas ja hinnatud koht, oli see ka odavalt saada.

Mõlemad vanemad olid suured muusikaarmastajad. Mõisakülas ja Mõisaküla koolis möödus mul 11 aastat.

Keskkoool loodi seal kaks aastat enne minu keskkooli klassi astumist. Mina olen kolmas lend. Praegu seal enam keskkooli pole.

Peale lõpetamist läksin Tartusse vene keelt õppima.

Kust sul selline mõte tuli?

Inglise keelde poleks ma sisse saanud, kuna tol ajal oli veel medalite süsteem ja kohad läksid kohe täis. Siis proovisingi vene keelt, eesti keel millegi pärast lihtsalt ei tõmmanud.

Meil koolis ei olnud erinevate keelte suhtes mingeid hoiakuid, et üks on parem kui teine. Ilmselt paelus ka mõte Venemaal veidi ringi reisida.

Ja said kohe sisse?

Jah. Konkurss ei olnud kuigi suur. Peale lõpetamist suunati mind Pärnu rajooni Aresse, kus oli vaba vene keele õpetaja koht. Käisin seal vestlemas ja kohta vaatamas ja kui augustis teist korda tulin öeldi, et Aresse ei saa, kuna üks Tõstamaa perekond peab sinna minema.

Siis pakuti Surjut ja Tõstamaad. Kuna ma teadsin, et Tõstamaal oli meri ja keskkool, siis sisemaa inimesena otsustasin siia tulla aastal 1963. Õpetaja amet on hoidnud hinge noore.

Täiesti üksik ja vaba tütarlaps?

Üksik ja vaba. Isa aitas

oo, selline tore noor inimene

korterisse kolida ja vanatädi andis raha, et ma raadio ostaksin.

Olin neli aastat, aga mõte oli ikka selline, et lähen õe juurde Tallinna, kuhu õnnesus ka koht leida. Selleks ajaks oli siia ikka mõni peika ka tekkinud nii et lahkusin ikka pisar silmas.

Tallinnas olin kolm aastat. Alguses Kopli kunstikoolis ja hiljem Kivimäel. Koplis töötasin nii kaua kuni dekreeti jäin ja Marek sündiski Tallinnas.

Minu praeguse mehe Viktoriga kohtusimegi selle nelja aasta vältel Tõstamaal, hiljem käis ta mul Tallinnas külas ja elas seal isegi aastakese. Töötas autojuhina, aga talle ei meeldinud see linnaelu, loomulikult oli väga palju venelastega tegemist ja selle keelega ei olnud tal just kõige paremini. Nii otsustasimegi 1970. aastal tagasi Tõstamaale tulla.

Saime korteri praeguse valamaja teisele korrusele. Esimese aasta töötasin inglise keele õpetajana, hiljem sain jälle vene keele õpetajaks tagasi. Tol ajal oli muidugi inglise keelt veidi lihtsam õpetada.

Millega Viktor sinu tähelepanu äratas?

Tegelikult oli ta väga tagasihoidlik, alguses ei julgenud ta midagi teha ja kuidagi läheneda. Aga me saime võrkpalli platsil tuttavamaks, hiljem olime tantsukursustel ja siis olid peod. Võrkpalli mängiti igal õhtul. Nüüdseks oleme koos olnud 38 aastat.

Mida sa Viktoris hindad?

Tema peale saab kindel olla, ta ei vea kunagi alt. Viinaviga tal ka ei ole. Töökas. Poiste kasvatamine jäi küll põhiliselt minu hooleks.

Vahel on kahju, et töö tegemine Viktoril laste jaoks vähe aega jättis.

Usun et poisid on lihtsam kasvatada kuna nad virisevad vähem. Vist on poisid mõne sahmaka vitsa ka saanud. Tüdrukutel on rohkem ambitsioone – tahavad välja paista

ja on nipsimad. Lahkheliseid ja pahandusi on ikka, aga pikka vihapidamist ei ole.

Viktoril on elu aeg jahindus hobiks olnud, kalal käib ka ja nüüd tegeleb veel mesilastega.

Kuidas sa oma lastele sellised huvitavad nimed välja mõtlesid?

Marek on Marek Strandbergi järgi. Strandbergi ema ja minu vanem õde olid töökaaslased ja said väga hästi läbi. Nad käisid meil tihti külas, mulle see nimi väga meeldis ja nii see läkski.

Teised tulid nagu iseenesest. Lastega olin kodus aasta ja siis läksin kooli tagasi.

Kuidas vene keele õpetamine läks?

Esimestel aastatel laabus kõik hästi. 80ndate lõpus hakkasid lapsed vene keele vastu ja õpetamine muutus palju raskemaks.

Loomulikult oli ka mõistlike lapsi, kes said aru, et tuleb lihtsalt ära teha ja ongi kõik. Kui Pootsi kool likvideeriti tulid töölt ära.

Mis sulle koolis kõige rohkem meeldis ja mis kõige vähem?

Kõige rohkem meeldib see, et tulevad endised õpilased, kes on sinust kümme aastat nooremad ja sind hea sõnaga meelde tuletavad. Isegi kui nad on sul vahel igavesed kirstunaelad olnud.

Kõige vähem meeldis see kui tuli mõni inspektor ja ütles: „Te ei ole klassikollektiivi kasvatanud.“. Tagantjärele muidugi sellised asjad ei mõjenda, aga omal ajal valasin ikka pisaraid.

Väga tore oli muidugi õpetajate kollektiiv, väga sõbralikud ja toetavad kolleegid

Kas oled rahul sellega, mis su lastest saanud on?

Jah, olen küll. Arvasin, et Marekist tuleb bioloog, kui ta läks hoopis TIP-i majandust õppima, siis olin natuke üllatunud küll. Küllap ta saab

ka seal hakkama. Kunstiakadeemias töötab finantsdirektorina.

Janek õppis ehitajaks ja see sobis talle hästi. Mõnda aega töötas Tallinnas, aga siis otsustas maale ära tulla. Tomek kutsus teda siia oma puidufirmasse tööle.

Tomek lõpetas ainult keskkooli. Siis käis sõjaväes. Töötas mitmes kohas, aga mingil hetkel tekkis tal tunne, et peab koju tagasi tulema. Siis Heino Kriisa kutsus teda puidutöökajale detaile tegema. Ta rentis omale boksi ja hakkas tegema. Hiljem laiendasid ja nüüd on asi täitsa jalgadel.

Kui palju sul lapselapsi on?

Kaks poissi, mõlemad Mareki omad.

Kas aeg tuleb jubeda kiirusega peale?

Kiiresti jah, uskumatu, et olen 70. Vanasti olid 70-sed ikka vanad inimesed. Mitte et ma noor oleks, ma olen ka vana, aga hing on ikka natuke noorem. Tunnen elu vastu rohkem huvi kui tolleaegsed inimesed. Siis oldi väga tõised ja suletud, kõik tegid ainult tööd.

Rännata tahaks väga. Tuleval aastal ehk Viktoriga võtame ette ühe reisi Saksamaale.

Mis hobisid sul elu jooksul olnud on?

Mulle on meeldinud kaasa lüüa näiteringis. Praegu on Tõstamaal see asi veidi soiku vajunud. Oleks vaja ühte hakkajat eestvedajat. Meeste puudus on ka muidugi suur.

Praegu kulub aeg kiiresti. Mulle meeldib ristsõnu lahendada, lugeda, käsitööd teen vähe. Poistele sokid ikka koon.

Aias teen seda, mis on hädavajalik. Vokirattas löön ka kaasa. Loen palju luuletusi, aga ka bestsellereid.

Oled sa kunagi tahtnud päris näitlejaks saada?

See mõte oli mul keskkooli lõpus.

Siis hakkas lavakunsti ka-

Poeg Marek ema Õiest:

▣ Minu ema on suur eksperimentaator, küll me oleme kurke ja tomateid praadinud, hobukastaneid küpsetanud, kogu aeg pidi mingi eksperiment käima.

Aga ükskord oli minu üllatus suur, kui ema sai populaarse õpetaja valimistel teise koha, ta on ju selline lõvi ja see oli uskumatu.

Vanaemana on ta väga modernne, ei viitsi eriti poputada, raamat ees ja prillid ninal, aga hästi mõnus noor inimene ju.

teeder tööle, aga ma lihtsalt ei julgenud minna. Tol ajal ei olnud mul ka esinemisjulgust, vaevalt et sel hetkel sisse oleks saanud.

Julgus tuli hiljem. Huvi pakuvad karakterrollid.

Mis sa arvad väikeses kohas elamisest?

Suures kohas oled oluliselt anonüümsem. Väikeses kohas sind teatakse ja sellega tuleb arvestada. Niisuguses väikeses kohas nagu Tõstamaa elada on väga tore ja soe tunne. Mulle meeldib siin väga.

Ka inimesed on toredad ja meeldivad. 1963. aastast on pilt väga palju muutunud ja ikka paremuse poole.

Ja eriti midagi ei häiri ka. Vahel see kui inimesed püüavad teisi ümber teha. Inimesi tuleb võtta nii nagu nad on. Vingumine ei meeldi, kui see on asjatu.

Kas sa saad praegu elu nautida?

Praegu ma naudin küll. Pensionile jäämisel avanes selles osas palju uusi võimalusi. Ei ole mingeid kohustusi.

Juunikuust alates jäime Kaldale päriselt elama. Sügisesed seenemetsad juba ootavad, sest seenel meeldib mulle väga käia.

Ülle Tamm,
toimetaja

Tõhelalaste kuulsusrikas sõit

Kell kolmveerand neli uksest jahedasse õhe astudes oli väljas järjest tihenev udu ja mõnus jahedus, mis andis eesootavale päevale mõnusa salapärase ilme.

Kella nelja paiku võttis Tõhela külaseltsi TA buss koos lõbusa, kuid veidi unise seltskonnaga suuna põhja poole, et minna Tallinnasse. Külaseltsi bussi oodati ETV Suvehommiku saatesses.

Riietusime kolhoosi aegsetesse riietesse, et veidi anda bussile nostalgiahõngu. Külaseltsi bussijuhi Andres Lauriga tegi juttu Elis Aunaste. Muide Suvehommiku kaassaatejuhi Urmas Vaino lapsepõlve suved olid möödunud sellises bussis, sest tema isa oli bussijuht. Andres Laur rääkis bussi ajaloost ning tänapäevast ja Külaseltsi tegemistest. Väike-närv ja pabistamine on otse-eetri puhul täiesti tavaline.

Kaheksa minutit eetrit ja kuulsus läbi. Kell oli alles pool kaheksa ja ees ootas seiklusrohke päev Tallinnas. Aga mida teha pool kaheksa hommikul?

Omavahel naljatasime, et peaks selle eest raha küsima.

Sõitsime Toopeale ja parkisime bussi Toompeal Riigikogu ette platsile. Mõnus jalutuskäik Toompeal vaateplatvormidele ja seejärel suundusime Maiasmoka kohvikusse.

Poole kümne paiku jalutasime Viru keskusesse, et otsida televiisor, mis näitaks ETV-st kordusena Suvehommikut. See osutus peaaegu lootuse tuks ülesandeks. Lõpuks leidsime baari, kus baarmen veidi kohkununa lubas meil telekat vaadata. Ennast oli naljakas jälgida.

Külastasime veel keskaegsete piinamisriistade näitust, mis tekitas õudusjüdinaid. Ta-

Tõhela külaselts vormis ja ehitas oma tulevast reisibussi kaks aastat. Ühistööst võttis osa ligi kaksikümne meest ja naist ning tehtud töötunde ei oska enam keegi kokku lugeda. Juppe tuli otsida küla pealtki ja raha kulus oma kolmekümne tuhande ringis. Nüüdseks näeb sõiduriist igati stiilne välja, „Vaja veel sohvrile õige riietus kokku otsida“, muheleb Andres Laur. Õieti oli kuuekümneandatel seesinane buss hoopis veoauto, mille Aavo Miidu viis 1972. aastal Tartusse ümberehitusele. Et töö paremini edeneks, võeti natuuramaksuks lauakoorem ka kaasa. Oma endises elus sõitis buss viimati 1996ndal aastal, misjärel jäi lihtsalt töökoja hoovi konutama. Uuele elule sündis sõiduriist hetkel, kui Piret Volgerad ühel Kodukandi koolitusel äriplaani kirjutada otsustas ja nõnda kogu projekt käima lükkati. Andrese sõnul tõstab ainuüksi stiilse sõiduriista nägemine kaaskliiklejate ja muidu uudistajate tuju. Külaseltsi tee kuulsusele kulgeb nüüd oma bussiga.

gasi bussi juures avastasime, et buss oli suureks turistimag-netiks saanud. Omavahel naljatasime, et peaks selle eest raha küsima.

Mõnus ligi kahetunnine jalutuskäik Tallinna loomaaia tegi kõhud tühjaks ja põrutasime Hüüru vesse lõunatama. Glehni lossi sõites, märkasime Marek Päästelit, kes aitas meil leida parimat teed lossi. Jalutasime lossis ja selle ümbruses, kus muidu on väga huvitavad kalanahkadest pildid.

Tagasiteel eksisime veidi, aga lõpuks siiski leidsime tee, mis viis meid juba linnast välja. Väike ostlemine Laagris ja ees ootas Varbola linnus.

Veel istusime Sipa orhvipärna oksal Märjamaa vallas. Tagasi udusesse Tõhelasse jõudsime pool üksteist õhtul.

Tallinnas käisid bussijuht Andres Laur, kaardilugeja Karmo Kuura, külapiltnik Pi-

Väike virgutusvõimlemine enne stuudiosse minekut.

ret Volgerad, Külaseltsi esinaine Inga Halme, külaseltsiliikmed Onne ja Marek Salk, Tiiu, Tõnu ja Karlo Salu, Marge ja Kevin Päästel, Veiko Sendor, Aare Sutt, Indrek Idvand ning Kaur Joosep Laur.

Ah, et kuidas me telesse saime? Suvehommikusse meid kutsuti. Külaselts on Pärnu lahe Partnerluskogu liige.

See on siis ühing, kes ühen-

dab mittetulundusühinguid, omavalitsusi ja kohalikke ettevõtjaid Pärnu lahe piirkonnas. Tegi läbi meie oma piirkonnale reklaami. See mõte, et meid televisiooni saata tuli ühingu Rohelise Jõemaa juhatajal Marle Adamsil, ta pakus televisioonile huvitavaid tegemisi maakonnas välja. Sealt siis meid välja valiti.

Marge Päästel

9. augustil toimus 14. Eesti raskeveohobuste päev, kus meie vallas sündinud ja ka praegu kasvav mära Naeratus tunnistati hindamiskomisjoni poolt parimaks Eesti raskeveo tõugu noormäraks sel aastal. Naeratus on sündinud 27.07.2006 Kõpu külas, Maria talus ja kuulub OÜ-le Kõpu talu. Naeratus põlvneb suurepärasest tõu liinidest, isa Naksur ja ema Ramona.

Nii palju väikesi viiuldajaid ei ole Manilaiul enne nähtud, kui Kihnu Kultuuriruumi poolt korraldatud pärimusmuusika laagris.

Munalaiu sadama Manija kai ehitusel käivad tööd vee all ja vee sees. Sadam peaks valmi augusti lõpuks. Uus kai võimaldab praamil paremini silduda ja leevendab külarahva kaubaveo muresid.

Harrastuskaluritele

■ Augusti algusest hakkas kõikides maakondades kehtima ühtne kalastuskaartide taotluse vorm ja väljastamise kord, täienesid harrastuspüügiandmete esitamise nõuded ning lisandus võimalus tasuda harrastuspüügiõiguse eest üheks päevaks.

Kalastuskaarte saab kõikides maakondades taotleda kolmel viisil: elektrooniliselt kalanduse infosüsteemi (<http://kala.envir.ee/>) kaudu, posti teel või kohalikule keskkonnateenistusele taotlust esitades. Teise isiku nimel taotluse esitamiseks või teisele isikule väljastatud loa kättesaamiseks peab olema vastav volikiri.

Kõik kalastuskaardi omanikud peavad nüüd täitma ja esitama püügi andmelehe ka juhul, kui püügil ei käidud või saaki ei saadud. Lõheliste püügil, kas siis merest võrguga, jõgedest spinningu või lendõngega, tuleb püügiandmete esitamisel märkida lisaks kaalulisele kogusele ka püütud isendite arv. Juhul, kui saagi hulka on sattunud kalu, millel on märgistamise eesmärgil ära lõigatud rasvauim, tuleb ka see püügiandmete esitamisel ära märkida.

Vähipüügil tuleb püügiandmete esitamisel eraldi märkida nii väljapüütud mõõduliste vähkide kui ka veekogusse tagasi lastud alamõõduliste vähkide arv.

Nüüdsest on võimalik mobiilimaksega või panga maksekorraldusega tasuda ka ainult ühepäevase harrastuspüügiõiguse eest. Ühepäevase kalapüügiloa tasu on 15 krooni, sellele lisanduvad teenustasud, nt mobiilimakse teenustasu või panga maksekorralduse vormistamise tasu.

Aasta lõpus on kavas rakendada ka kalastuskaardi püügiandmete elektroonilise esitamise võimalus ID-kaardiga kalanduse infosüsteemi kaudu. See muudab harrastuskalapüügiga seonduva asjaajamise veelgi lihtsamaks.

Herki Tuus,

Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna peaspetsialist

Kastnas p külapäeva

eeti
a

Väike haigete välimääraja

□ Arstide sõnul on kahte sorti raskesti ja isepäiselt käsiteldavaid patsiente – asja-armastajad ja eitajad.

Esimesi on keerulisevõitu ravida, sest nad on üdini ja hingega üksainus Suur Haigus. Ei ole selget lahendust, kust otsast pihta hakata. Teisi on energiamahukas diagnoosida, sest endi sõnul on nad pakatavalt terved, ehkki analüüsid räägivad ehmatavat keelt ja nad ise kahvatu-na vaevu hinges püsisivad.

Kategooria I. Homo Sapiens, kes ennastunustavalt ja –salgavalt tegeleb 24/7 oma tervisega – nimetagem ta siinjuures professionaalseks hüpohondrikuks. Uskumatu, millise entusiasmi- ja elegantsiga need inimesed endid diagnoosivad, mõni haigus vaat et isegi teaduse poolt välja mõtlemata. Ja hoidku, kui siis „turule” peaks mõni uus peene nime-tusega haigus ilmuma – oh seda mõnu! Vaesed lähedased – õõvastavad kirjeldused oma kannatustest, üksikasjaline kirjeldus organite mäslevatest kriisidest, väherdud öödest ja kriiskavatest valudest.

Aga milline jumalik nauding on kõike seda tunda ja kogeda – see on nende inimeste elu sisu ja suuuuur rõõm! Teiste paitav kaastunne, imetus sangarlikkusele, pidev tähelepanu – unest ülejääva aja täiteks on see oivaline tegevus.

Kategooria II. Seda alaliiki iseloomustab üksainus hiiglaslik eitamine – väljenduksin uue eestikeelse terminiga – antihüpohondriku. Miljon ja üks põhjust – valud ei ole piisavalt piinavad, laseb veel kuidagistki elada, läheb iseenesest üle, liiga pikad arstijärjekorrad, pole aega... Lõputu rida uskumatuid vabandusi.

Samas on ilmselge, et inimese enesetunne ei kannata mitte mingitki tooni kriitikat – ta on ebamaiselt tagasihoidlik, keeletu, värvitu ja

tujutu. Aga katsu sa selline eksmplar arsti juurde saada. Ähvarda, hirmuta või meelita – miski pole piisavalt efektiivne vahend.

Meie sõpruskonnas on üks säravalt elurõõmus nais-terahvas. Ühel hetkel tajusime, et temaga on midagi lah-ti – näost eriväriline nagu edev kameeleon, kookus nagu tuleks kaevult ämbritega ja muidu luksumaajavalt jutukas persoon oli muutunud nõnda sõnaahtraks, et tundus, nagu oleks ta võõrasse keelekeskkonda sattunud.

Ühise rindena ta küsimus-telaviiniga üle valanud, saime vastuseks just kogu selle selgituste arsenal, mil-line on kirjeldatud Katego-rias II. Oli kurjakuulutavalt selge, et vabatahtlikult me teda haigemaja ligidusse ei saa. Seega tuli välja mõelda kaval plaan, nagu üllatus-sünnipäev või midagi sellesarnast toredat. „Teater”, tuli kellelgi meist rõõmus mõte!

Sellise „valge” valega ja pidulikult rietatuna ta niisiis autosse topitigi. Kui ta lõpuks kiirabis „ärkas”, taipas ta ilmeksimatult, et teda on ennekuulmatult koledasti petetud, dekoratsioo-nid ju puha valed. Õnneks ta enam väga protestinudki, oli teisel juba nii sant olla, et üsna löödultleplikult lasi ta end haiglasse sisse registreerida. Oli mustvalgel selge, et teatrist oleks ta igal juhul kiirabi priiküüdiga ära toimetatud.

Siit tekib üsnagi õigus-tatud küsimus – kuidas siis üleüldsegi ja milline haige olla? Tuleks kuulata oma keha ja kui kusagil hakkab kriuksuma või valuaistingud ei lase elust värvikalt rõõmu tunda, tuleks ilma valehäbita arstidega tutvust sobitada.

Ja et anda meie arstide mitterutiinsele elule rahulik-um alatoon, kuuluda Kate-gooriasse III – lihtsalt tava-haiged.

Piret Zimmermann

Kolm võistlust ja kolm võitu

Meie noor odaviske neiu Liina Laasma on tõusnud kindlalt Eesti noorte esinumbriks ja jätkab oma võitude seeriat.

7.augustil kaitses Liina Valgas Balti noorte maavõistlusel edukalt Eesti spordiaue visates 600 grammise odaga tubli isikliku rekordi 46.42 ja võitis lõunanaabrite esindajaid enam kui kahe ja poole meetriga.

Kaks päeva hiljem võitis Liina Kohilas Eestimaa spordiliit Jõudi meistritiitli. Sel

korral visati 500 grammi raskuse odaga ja võidutulemus oli 48.40.

Kohilast tõid Tõstamaale veel kaks hõbemedalit Merilin Mitt (kaugushüppes ja 4x100m tetejooksus) ning Andreas Leerima pronksmedali poiste B-klassi kettaheites. 12-13. augustil Kärddlas toimunud Rukkilillemängudel saavutas Liina Laasma vähem kui nädala jooksul kolmanda võidu.

Ka Kärddlas kaalus viskeriist 500 grammi ja võiduviske pikkuseks mõõdeti 48.50.

Jaan Tamm

Tõstamaa jalgpalliturniir 2008

Laupäeval 30. augustil kell 10 Tõstamaa staadionil

Osalevad:

❑ FC LINNUGRIIP I (Pärnu linn)

❑ FC LINNUGRIIP II (Pärnu linn)

❑ DÜNAMO (Tallinn, Tõstamaa)

❑ KREMMEN (Pärnu linn)

❑ FC TARTAROS (Pärnu linn)

❑ JK VATLA (Hanila vald)

❑ SAULEPI (Varbla vald)

❑ FC WESTERLY / VARBLA SPORDISELTS (Pärnu, Varbla vald)

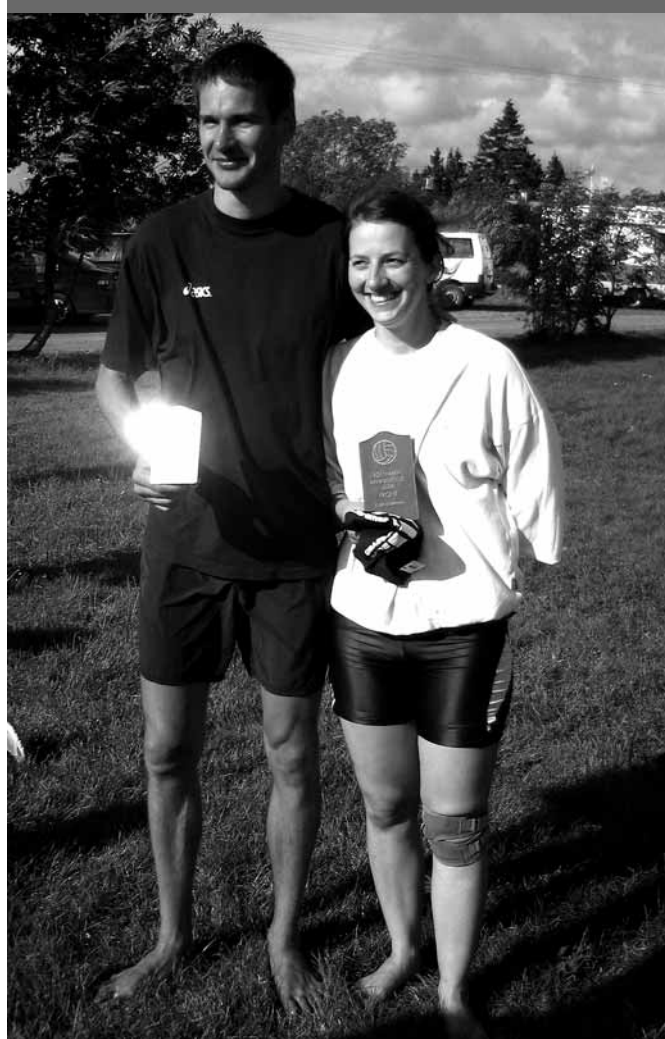
❑ JK SAUGA (Sauga vald)

❑ FC TEKU-TEKU (Pärnu)

❑ DREAM TEAM (Viljandi)

❑ NAKSITRALLID (Tõstamaa)

RANNAVOLLE

Rannavolleturniiri võitjad Ave ja Ahto.

TÕSTAMAA JALGPALLITURNIIR 2008

www.zone.ee/tostamaajalgpall

**Laupäeval,
30. augustil
Tõstamaa staadionil
algus kell 10**
(alagruppide loosimine 9.45)

MEESTE TURNIIR

(meeskonnas 9, väljakul 5+1 mängijat)

Tule kaasa elama!

Mõisahärra matse „katsumas“

Lupäeval, 9. augusti õhtul kogunes mitut masti seltskond Leivaroti mäele meeleolukale koosolemisele.

Peategelaseks oli mõisahärra ise (Enn Martsoni isik), kes pinnis matse küsimustega Tõstamaa ajaloo. Iga õige vastuse teadjat premeeriti kommi ja leivapalukesega. Matsirahvast meelitati ka väikese veinisõõmuga.

Mõisahärra jäi vist alama- tega rahule, sest nuudi- ja

vitsahirmu ei jagatud. Õhtusele meeldivale nostalgilisele meeleolule lisasid värvi ka naisansambli tore- dad laulud Önnela akordioni saatel.

Lõpuks läks lõbus seltskond pillilugude saatel mäest alla, et jõuda õigeaks ajaks Paisjärveäärde tant-

suringi, kus võttis tuurid üles Marko Matvere.

Hästi vahva üritus ja kiitus väljamõtletajatele – arvan, et need olid Önnela ja Liina.

Efeline

Kastna külaharvas tänab

projektijuhti **Kristiina Lepik** ut, ettevõtjat **Janek Jaansoo** d, ja ehitusmehi **Gunnar Tilk**, **Sulev Soonsen** i kelle koostöö tulemusena on valminud Kastna mõisa vaatetorn.

TÖÖPAKKUMINE

Tõstamaa lasteaed võtab alates 10. septembrist 2008.a. tööle

SÕIMERÜHMA ÕPETAJA ABI

PAKUME:

- remonditud rühmaruumid
- võimalus osaleda koolitustel

NÕUDMISED KANDIDAADILE:

- keskharidus või õpetaja abi kutsetunnistus
- hea suhtlemisoskus
- soov töötada väikeste lastega

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad esitada

5. septembriks aadressil:

Varbla mnt 24, Tõstamaa alevik, Pärnu mk

Infot saab tel 449 6144

Leida Rand 70

Et Sul oleks elus päikest, siis on Sul valgust.

Et Sul oleks laulu, siis on Sul lasti.

Et Sul oleks sõpra, siis on Sul soojust.

Et Sul oleks tervist, siis on Sul kõike.

Õnnitleme!

Endised töökaaslased Tohela lasteaed-alkkoolist.

Õie Jaansoo 70

Võib-olla korra sa tõsine mõtlikult peeglist vaata ja äkki sa isegi aru ei saa kuhu kadunud on aastad! Samas aga näed - su ümber on sõprade ring nende õnnesoov südant soojendab ja ikka noor on su hing.

Õnnitleme!'

Tõstamaa Keskkooli XVI lend

Margus ja Evelin!

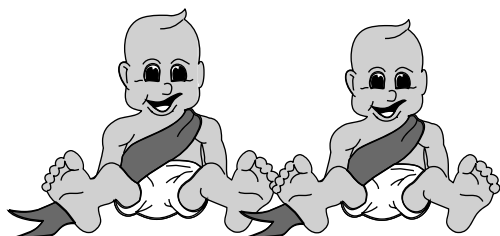
*Õnnitleme
abielumise
pühul!*

Reektilalised

Augustikuu juubilarid

LIDIA PINN 91
NAIMA RIIS 83
MAIMO VALK 83
SALME KALLAS 81
MAIMU ROHTLA 81
JAKOB SUTT 81
INGRID TAAL 79
UUDU KIIRATS 78
EFELINE LIIV 77
LIIVI PULK 76
EIMAR RAND 76
MARIA PÕLTSAM 75

MÄRT JANSON 72
AIMA NURM 71
ÕIE JAANSOO 70
LEIDA RAND 70
TIIU AASAMETS 70
AIMI PULK 70
JAAN LEAS 70
HELVE ADAMS 65
LEIDA LEERIMA 65
HELJU VESIK 60

*Õnnitleme uusi
vallakodanikke ja
nende vanemaid*

M irtel R aimet – 18.07.2008

T esire T õnissoo – 6.08.2008

Malju Talts

2.10.1940 – 26.07.2008

Jüri Raavik

2.10.1972 – 08.08.2008

